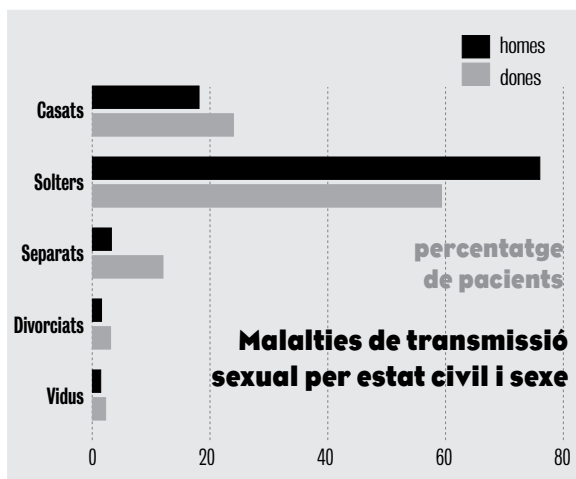
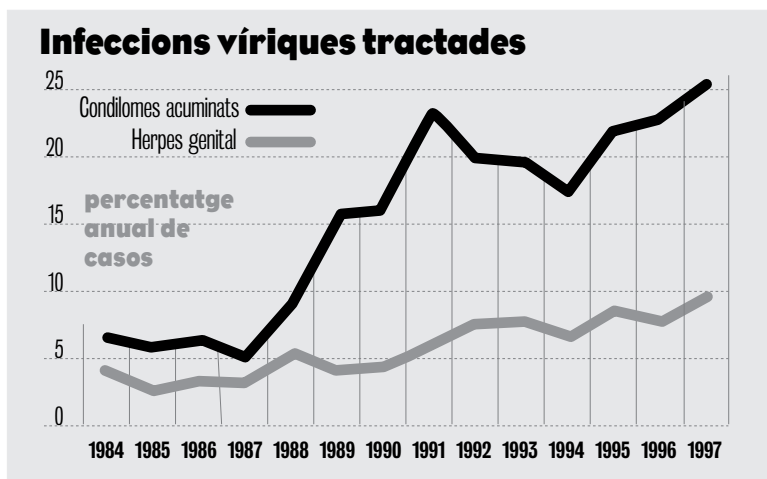
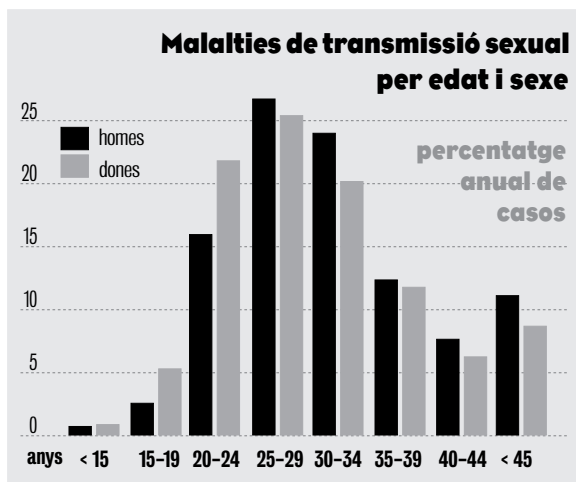
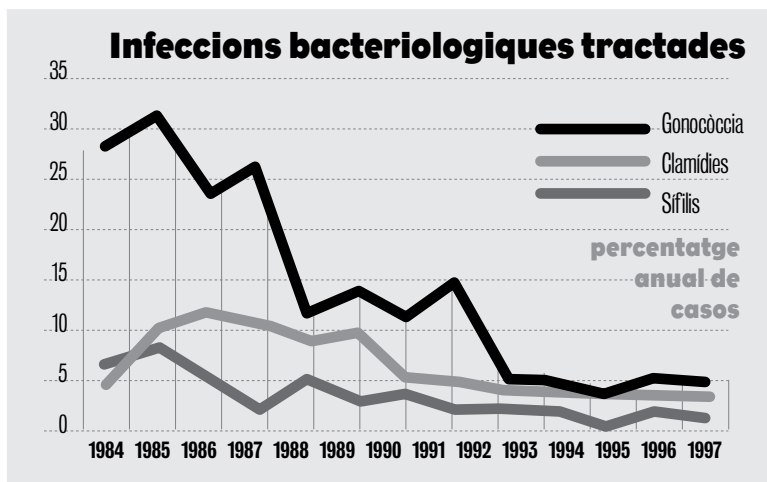

Ciència

i medi ambient

Malalties amb estigma

Albert Lladó
BARCELONA

Sífilis o gonorrea són noms de malalties que semblen remetre a altres èpoques, però que en realitat encara estan presents a casa nostra. Afortunadament, el nombre de casos ha disminuït de manera continuada en els últims deu anys, segons revela el document *Guia per a la prevenció i el control de les malalties de transmissió sexual*, presentat dijous pel departament de Sanitat.

Aquesta disminució, però, té alguns matisos. Mentre que, en general, estan baixant les malalties causades per bacteris (com ara la mateixa sífilis, la gonorrea i també la infecció genital per clamídiis), paral·lelament estan experimentant un augment important les malalties causades per virus, com ara l'herpes genital i els condilomes acuminats (berrugues).

Lluís Salleras, director general de Salut Pública, considera que en general el balanç és positiu, ja que les malalties que han augmentat són les menys greus. La majoria de malalties víriques només produeixen berrugues i molèsties com ara picor o mala olor, i es poden fer desaparèixer amb medicaments, tot i que el virus no es pot eliminar i continua latent en l'organisme. Tot i això, en casos excepcionals alguns d'aquests virus poden arribar a produir càncers.

Per la seva banda, Àngela Domínguez, cap de vigilància epidemiològica del departament de Sanitat, destaca que s'han pogut

Les malalties de transmissió sexual han disminuït en els últims anys, però continuen sent una realitat important a casa nostra i, pel que fa a determinats gèrmens, encara estan en fase ascendent. L'estigma i el secretisme que envolta aquestes malalties impedeix sovint que arribin a ser diagnosticades i, per tant, tractades correctament.

complir la majoria d'objectius que es va proposar el Pla de Salut a principis dels anys noranta per al 2000, entre els quals hi havia una reducció d'un 30 per cent de la sífilis i d'un 25 per cent de la gonocòccia.

La guia editada pel departament de Sanitat va adreçada als metges d'atenció primària i als professionals del camp de les malalties de transmissió sexual, entre les quals n'hi ha de tan conegudes com la sida o l'hepatitis, però també un ventall d'altres patologies, com les citades, la sarna, la tricomoniasi, la candidiasi genital, i fins i tot el càncer cervical.

Les implicacions sexuals d'aquestes malalties fan que sovint siguin problemes *estigmatitzats* que els pacients són reticents a admetre. "Moltes persones encara no van al metge. Es consideren estigmatitzats, bruts, tacats, i és una llàstima perquè el diagnòstic immediat és el més important per curar aquestes malalties, per a les quals hi ha tractaments molt eficaços", explica Josep Maria Capdevila, consultor del Centre de Prevenció i Control de les Malalties de Transmissió Sexual del CAP les Drassanes de Barcelona.

Capdevila relata que el primer gran esclat de les malalties de transmissió sexual va tenir lloc a principis de segle, època en què la sífilis era una epidèmia terrible.

Aquestes malalties van quedar molt

controlades arran del descobriment de la penicilina i altres antibiòtics, però amb l'arribada de la pastilla anticonceptiva i de "l'alliberament de la dona" durant els anys seixanta se'n va produir una nova revifalla lligada a l'increment de la promiscuïtat de les parelles. Durant els anys vuitanta, l'aparició de la sida va afegir un nou dramatisme a les malalties de transmissió sexual.

Tot i això, l'aparició de nous tractaments i l'ús del preservatiu, lligat a la por a la sida, han repercutit positivament en els últims anys en la disminució de les malalties de transmissió sexual.

Una excepció són malalties víriques com ara el condiloma o l'herpes, gèrmens per als símptomes dels quals hi ha tractaments però que actualment no es poden eliminar de l'organisme.

"SUPERAR TABÚS"

Capdevila va posar l'exemple de l'herpes labial, "el que en català tradicionalment en diem una *pansa*", un virus molt contagiós, fins al punt que l'afectat no pot fer petons, i va indicar que l'herpes genital és un "germà" d'aquest virus especialment traïdor perquè en ocasions no presenta símptomes i això fa que el portador, confiat, no es posi el preservatiu.

"A aquestes malalties els donem molta importància perquè, si aconseguíssim superar tabús i que el ciutadà acudís al metge, podríem pràcticament fer-les desaparèixer".

Capdevila va recordar que al centre del CAP Drassanes s'atén tothom que sospiti d'una malaltia de transmissió sexual de manera anònima i per ordre d'arribada, "sense llistes d'espera".

La guia presentada aquesta setmana informa sobre la prevenció i el control de les malalties de transmissió sexual i les dades sobre l'epidemiologia d'aquestes patologies, extretes sobretot del registre de malalties de declaració obligatòria, de la informació microbiològica i de les estadístiques del CAP Drassanes de Barcelona, el CAP Sector Güell de Girona i el CAP II Tarragonès de Tarragona.

Aquestes estadístiques també permeten fer un retrat dels pacients atesos. Entre el 1993 i el 1997 es van estudiar 2.906 pacients d'aquests centres, el 66 per cent dels quals eren homes i el 34 per cent, dones, diferència que s'explica, segons Capdevila, per una promiscuïtat més elevada dels homes provocada pel predomini de la prostitució femenina.

Dels homes estudiats, el 69 per cent declaraven ser heterosexuales, el 25 per cent homosexuals i el 6 per cent bisexuals. El grup d'edat predominant era de 25 a 29 anys, i l'estat civil el dels solters. El nivell d'instrucció predominant era de titulat superior en el cas dels homes i d'EGB en el cas de les dones. L'11,3 per cent dels pacients exercien la prostitució (un 90 per cent dels quals eren dones).

INTERNET

www.gencat.es/sanitat/cat/spvemts.htm
www.cdc.gov/nchstp/od/nchstp.html